

Jabier Muguruza fa brillar les estrelles

El cantautor basc va presentar divendres passat el llibre disc 'Geltokiak izarretara' conjuntament amb l'escriptor Bernardo Atxaga i en formació de quintet al Teatre Joventut de L'Hospitalet de Llobregat

Jabier Muguruza al BarnaSants 2020 | Juan Miguel Morales

Geltokiak izarretara ("Estacions cap a les estrelles") és un títol de disc que respon a una certa eternitat. Però no la de les estrelles de l'entreteniment, sinó la que es pren la cultura i en aquest cas, la música i la lletra, amb una profunditat i una veritat greus, de pes.

El recull de cançons es dedica circumstancialment a la memòria d'**Iñigo Muguruza**, amb una selecció del cantautor **Jabier Muguruza**, que divendres va recordar com va començar fent d'acordionista per a **Imanol** i agraint la presència de públic de **Paco Ibáñez**. *Geltokiak izarretara* també compta amb el mestratge i mentoria de l'escriptor Bernardo Atxaga, present a l'escenari i a la conceptualització.

L'obra *Geltokiak izarretara* neix d'un encàrrec per part del festival de cançó d'autor barceloní, que ja va tenir en **Jabier Muguruza** un aliat a l'hora de celebrar els 20 anys del Barnasants amb un disc en directe (en aquella ocasió amb temes propis i amb les col·laboracions de **Meritxell Gené** i **Feliu Ventura**), però que cinc anys després s'ha superat en endinsar-se en les obres de col·legues i coetanis seus, que l'han commogut tant com per a recuperar cançons que no sempre són les més populars del seu repertori, com va assegurar divendres.

Bernardo Atxaga va fer memòria de l'afecte que va sentir Seikilos per deixar a la tomba de la seva esposa Euterpe una cançó, la més antiga de la qual es té notació musical (amb una lletra que deia: 'Mentre visquis, brilla; no pateixis per res; la vida dura poc, i el temps n'exigeix el tribut'). Atxaga va posar en valor les cançons de bressol i les cançons fúnebres, i les que queden entremig, les del ball de la vida. I així es va donar pas a la primera cançó de la nit amb tota la solemnitat i alhora lleugeresa de la música, "Antzinako Bihotz" ("Cor arcaic"), un text del mateix Atxaga que va musicalitzar **Mikel Laboa**.

Jabier Muguruza ha triat altres temes per a l'ocasió, i no només de cançó, també de grups i artistes de diversos gèneres, com **Juan Carlos Pérez**, el que va ser cantant rocker i guitarrista d'**Itoiz** ("Kantu eroa"); el grup folk **Oskorri** (cantant sobre l'illot "Gaztelugatxe" a Biscaia); **Gari**, cantant rocker d'**Hertzainak** ("Zaharra zara Bilbo"); o el popular **Ruper Ordorika**, de qui canta "Berreziketaren zailtasunari buruz" ("Sobre la dificultat de la reeducació"), sobre un text del pensador i creador alemany Hans Magnus Enzensberger.

Si les primeres cançons van servir per situar l'auditori amb elegància en un context intel·lectual i geogràfic on no es deixava tocar de peus a terra, les següents peces seguirien una línia més emotiva sense mai desbordar els gestos continguts de la veu mesurada de **Jabier Muguruza**. Sobretot van brillar les interpretacions que va fer d'**Anari**, amb "(H)erra kanta" ?"Cançó del rancor"?, la pròpia de **Muguruza** i Atxaga, "Mazisi Okeita Denbelek", i un dels confessats treballs preferits de l'intèrpret: "Oi lur, oi lur" ?"Oh, terra, oh, terra!"?, de **Benito Lertxundi**.

Bernardo Atxaga, Mikel Aspiroz i Jabier Muguruza al BarnaSants 2020 Foto: Juan Miguel Morales

La direcció musical corria a càrrec del pianista **Mikel Aspiroz** com en el disc, i a l'escenari de nou es reunien amb els músics de la formació de l'enregistrament: Jean Marie Ecay (guitarra elèctrica), Mikel Artieda (baix elèctric) i David Gómez (bateria i percussions), a més de **Muguruza** i Atxaga.

Menció a part mereix la cançó que havien enregistrat els dos altres germans **Muguruza, Fermin i Íñigo**, amb el grup **Negu Gorriak** l'any 1993 i que el germà gran, **Jabier**, reinterpreta com a homenatge al germà enyorat, "Hemen izango bazina" ? "Si fossis aquí", un títol que curiosament als catalans ens recorda al dedicat a un altre germà músic enyorat, "Si encara fossis aquí" de 1989, per a Esteve Fortuny de la **Companyia Elèctrica Dharma**?

Jabier Muguruza ja porta trenta anys de carrera musical a les seves espatlles, amb propostes de públic familiar, de jazz i sobretot de cantautor a partir de 1993. Les cançons triades en aquest últim disc tenen a veure amb les fonts musicals d'on el músic ha begut per crear la seva cosmogonia, que ha materialitzat en una dotzena de treballs de temes propis. Que ara hagi fet una pausa per homenatjar a altres companys de viatge denota generositat, que cal agrair, i que gaudiran aquells que es vulguin obrir a altres cultures (també a aquelles que, amb interès, ens trobem sense haver de sortir ni de la península).

És el mateix propòsit en què coincideix amb Pere Camps, director del Barnasants, quan li va encarregar el projecte presentat a Barcelona i que també visitarà properament Bilbao. Mentre, aquí el Barnasants segueix aquesta setmana el seu curs amb moltes propostes de cantautors i cantadores. Una 25a edició amb més de 125 concerts a diverses ciutats dels Països Catalans fins al 18 d'abril. Acudiu a les cites i, mentre escolteu, brilleu.

Mikel Aspiroz, Bernardo Atxaga, Mikel Artieda, Jabier Muguruza, David Gómez i Jean Marie Ecay al Barnasants 2020 Foto: Juan Miguel Morales